

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4145. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre. ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

Deu anys?

El marquès de Cortina, que té fama d'ésser un home sec i a estones una mica cruel, acaba de donar un disgust, amb premeditació i alevosia, al seu capítost el comte de Romanones. Ha declarat, en efecte, que don Alvar es fa il·lusions en les seves iniciatives en pro del constitucionalisme i del Parlament, i que hi ha Directori per deu anys. Deu anys? Davant d'aquesta perspectiva, els entusiasmes dels constitucionals espanyols s'han d'haver glaçat per força. Tenint en compte el tarannà dels polítics anomenats del vell règim i de la gent que el segueix—si és que encara el segueix algú—l'ajornament del dia de glòria per a deu anys més tard, és un cop d'aquells que deixen entemonits.

En Maura volia governar per quinquennis. No ho aconseguí, i les seves profecies van quedar esguerrades en aquest punt i en molts altres. La teoria maurista del quinquenni havia ja sublevat i exasperat els liberals dinàstics posats a l'oposició. Es el cas que la teoria de l'estabilitat ministerial, o sigui dels Governos llargs, va molt bé quan s'és al Govern, però va molt malament quan s'és a l'oposició. Aquella broma de don Antoni li va fer més mal que totes les seves lleis i tots els seus rojectes i tots els seus actes. Un dejuni oposicionista de cinc anys era un abús en un país acostumat al torn anual o bienal dels partits de Govern.

Si això succeï amb l'amenaça del quinquenni, que ha de succeir ara amb la menaça del descenni? Estem segurs que si la predicció del marquès de Cortina s'hagués de realitzar i els constitucionals romanonescos estessin segurs que han de trigar almenys deu anys per arribar al Poder, des d'ara quedaria fracassat i dissolt l'exèrcit que el comte de Romanones intenta organitzar amb les restes d'aquell altre exèrcit desfet a cops de sabre pels militars.

Entenem que davant de la dictadura poden parlar els ideals. La cosa difícil és que puguin parlar amb èxit els polítics que, ni en el Govern ni en l'oposició, han tingut mai cap ideal, com no sigui el de la simple

L'HOME DEL DIA.—Un coix que va molt depressa.

ocupació del Poder amb tots els beneficis que això porta. En el cas que el Directori no tingués altres adversaris que el comte de Romanones i els constitucionalistes per l'estil, hi hauria Directori, no sols per deu anys, sinó per cent i tot.

En Caillaux

Hi ha un espectacle internacional de les lluites entre pobles. N'hi ha un altre de les lluites de partits. N'hi ha un tercer dels homes, caps de brot dels seus pobles, que ascendeixen o cauen, o sofreixen vicissituds insòlites i contradictòries. Avui, un d'aquests homes és en Caillaux. Fa vuit anys va caure en perill d'anar al pelotó d'execució. Fou condemnat a inhabilitació i exil, perquè no pogué l'Alta Cambra, convertida en tribunal, forçar la pena.

I ara, mentre el seu enemic, en Clemenceau, passeja per les platges bretones, exonerat i gairebé oblidat, sense poder i gairebé sense amics polítics, en Caillaux, retorna a la política, amb totes les preeminències i tots els grats auguris. En Caillaux avença en la política francesa amb marxa triomfal.

Prescindim de les culpes, greus culpes de patriotisme, d'en Caillaux. Per l'ànima d'aquest home tal volta va passar la visió de la desfeta de França com a justificació de la seva política. A creure an els conservadors, encara posseeix altres desmèrits i taques. No hi fa res. Lo evident és que aquest home torna an el poder, i que dretes i esquerres vetuen en ell l'home necessari per al moment necessari. L'Herriot diuen que és massa especulatiu, i tenint en Caillaux caràcter, sentit realista i competència financiera, el designen com l'home autoritari, capaç de no torce's per les influències del partit, ni per les campanyes demagògiques. I així es donarà a França l'extraordinari episodi d'un home d'esquerra enlairat per les dretes que l'odien.

Aquesta és la tendència política de França. Aquesta la lliçó d'energia que ens ve

DE SAGRISTIA

PUJOL

—Miri que ja ha arribat la santa Quaresma!
 —Dispensi'm, però tots els sants tenen octava!

de França. En Caillaux, es trobava exonerat, vilipendiat, arreconat, perseguit per totes les injúries, amenaçat per totes les intimidacions. Ell va callar prudentment, políticament, però ell agudava la seva hora. Res hi feien els aïllaments i les vexacions. Ell conreuava el seu jardí amical, i quan l'ambient li ha estat propici ha reprès la seva jerarquia i l'ha imposada. Home d'energia, a la seva energia apellen les dretes, i a la seva tradició les esquerres. Torna a donar-se el cas d'en Boulanger, barreja d'extremismes, punt de coincidència d'antinòmies que semblen irreductibles.

En Caillaux ha sabut esperar, sense oferir cap claudicació ni demanar cap benevolença. Un vent el va enderrocar i un altre vent el redreça. Els seus enemics el cerquen. Els qui el combateren l'amanyaguen. Ell, si arriba al poder, no serà el Caillaux dels revolucionaris que l'apoiaren, sinó el polític flexible, en exercici d'oportunisme. I aleshores, en Cambó potser farà un llibre, *En torn del caillautisme*, exaltant la flexibilitat d'en Caillaux.

PARADOX

Amb permís de l' "A B C"

El diari de les beceroles, com se li diu, té una ànima d'estanquer perfecte. La redacció de *A B C* ha quedat convertida, ja fa alguns anys, en un estanc de patriotisme, de moralitat, d'honor i de veracitat. Ultimament s'ha convertit també en un estanc del sufragi. Des d'algunes setmanes ençà, *A B C* defineix dia per altre el que ha d'ésser el nou règim de sufragi a Espanya. El sufragi universal ha trobat en l'òrgan del senyor Luca de Tena un enemic terrible. *A B C* és el campió antidemocràtic, no sols d'Espanya, sinó del món.

Mentre a les cinc parts de la terra segueix l'evolució normal del règim polític cap a la democràcia en les seves diverses modalitats, *A B C*, com si visqués fora del temps, com si Madrid fos una població situada en un solitari planeta perdut en l'espai, es dreça triomfalment contra la força de la història i contra el corrent dels fets. Que facin el que vulguin els països que pretenen anar al capdavant de la civilització. Que diguin el que els sembli els polítics i els teoricistes que examinen objectivament el problema del sufragi. *A B C* no necessita ni l'experiència històrica ni la ciència doctrinal. Ell defineix, afirma, nega, ordena i mana. Aquí no hi ha d'haver mai més sufragi universal, perquè *A B C* no ho vol. I quan *A B C* ha parlat, ja no hi ha res a dir.

Amb permís de l' *A B C*, li farem notar que les seves ímfules prenen un aire còmic, quan hom mira una mica de lluny l'espectacle de les seves gesticulacions definidores. No n'hi ha prou amb cridar i amb parlar rotundament per tenir raó, ni tan sols un començament de raó. En aquesta matèria, com en moltes altres, *A B C* justifica el seu títol. Les seves teories sobre el sufragi són tan extravagants, tan incoherents, tan poca-soltes (oh insubstituïble català!), que demostren al primer cop d'ull que els qui les sostenen no han passat de les beceroles del dret polític. Un diari europeu d'una ciutat de tercer ordre s'averkonyiria de manifestar la ignorància que demostra en cada un dels seus números aquest periòdic il·lustrat amb làmines, però sense il·lustració d'esperit.

No solament *A B C* no té dret a fer d'estanquer en aquest ram, sinó que se li hauria de privar l'expedició de teories tan adulterades i mancades de pes com les que serveix als seus lectors. El diari del senyor Luca de Tena no vol que intervinguin en la vida pública els incompetents. Però és el cas, segons ha fet remarcar *La Publicitat*, que *A B C* és del tot incompetent en la matèria de què tracta. La lògica vol, d'acord amb les pròpies teories de l'absorbent estanquer, que sigui condemnat, com diuen els advocats i procuradors, a silenci i calament perpetus.

FULMEN

QUARESMA

Ditxós serà aquell dia que arreu sentirem dir:
 —El pobre Carnestoltes, s'acaba de morir!
 Perquè en tant no es mori definitivament i rodi per la terra com un ninot vivent, ens tocarà patir-lo i veure'l enlairat; avui fent de ministre, demà de diputat, de bisbe un dia que altre i fins de rei mateix, car essent buit de dintre per fer de tot serveix. Ço fa que el poble anhelí un dia poguer dir:
 —El pobre Carnestoltes s'acaba de morir!

El pa va pels núvols,
 la carn pels estels,
 els ous ni tocar-los,
 del peix no en parlem;
 llegums i verdures
 són menja de reis.
 El poble renega
 i raó que té,
 car tot l'any li toca
 fer Quaresma a ell

Ja no es veuen disfresses del Carnestoltes. Ja no es venen risfraces ni poca-soltes. Els que més fort cridaven han perdut l'esma; les esglésies s'omplenen, som a Quaresma. Tu que la vida passes fent bogeries, corre a fer penitència, car si et mories amb els pecats que portes damunt l'esquena, a l'infern cremaries com búrnia plena de benzina o petroli; i encara és hora de que els pecats que portes els llencis fora i allí al cel l'asseguris tranquil·la estada, com el que té una torra tot l'any llogada.

***

El senyor rector per l'hort es passeja; fuma un cigarret i la punta llença; es mira les cols que tot just verdegem; els bròquils tupits i les mongeteres. Apropant-se al pou ha pres la galleda que curulla està de l'aigua més fresca. El capellànet les carbasses rega, en tant al Senyor aquest prec endreça: —Si corren mals vents per la nostra terra, protegiu bon Déu aquesta horta meua, que és un ferm puntal de la vostra església!

***

La formosa pecadora ha sentit penediment

de la vida de disbauxes que porta seguidament. I se'n va cap a l'església a punta de dematí; els pecats que la torturen al bon confés els vol dí. Un cop la consciència neta a casa s'entornarà. Ai, la pobra pecadora bé sé prou el que farà: Es posarà maca, maca; s'enjojarà amb un tresor i després anirà en auto a dinar al Lyon d'Or.

FLOK

TEMES SOCIALS

DE LA PIETAT

No hem cregut mai en l'eficàcia de la caritat, que és, en el fons, una manera de vanitat burgesa. Creiem més aviat que és immoral el que per haver deixat caure oportunament cinc cèntims en un platet, pugui un home passar per bona persona. No hi ha dubte que la societat més justa serà aquella que més innecessària faci aqueixa humiliant virtut cristiana.

Però més que això volíem dir que el nostre poble, tan cristianíssim en les qüestions d'oripell i de parloteria, és un dels que en menys grau posseeix el sentiment social de la pietat.

Les curses de toros no són més que un reflexe sintètic de la nostra impietat col·lectiva. Són la consagració de l'esperit espanyol, fet principalment de xulaperia i d'insensibilitat. La festa bàrbara és possible perquè el nostre poble tortura a les bestioles i mutila els arbres, perquè té escoles que semblen corrals i criatures abandonades, i mendicants, i brutícia, i epidèmies...

El culte a la vida no té creients entre nosaltres. En molts aspectes la nostra existència nacional sembla desenrotllar-se en un ambient de catacamba. Ah, quanta veritat dolorosa hi ha en aquells *Caprichos* de Goya!

Si volguéssim atenuar aquests defectes

del nostre poble, diríem, no que és *cruel*, sinó que és *empíric*. Car empirisme, tant com en l'ordre industrial, n'hi ha en les nostres actuacions polítiques, econòmiques i socials, i en la nostra vida urbana i de relació; i en la organització d'una sèrie de factors que la civilització moderna crea i elabora per tal de guarir nafres físiques i morals amb l'afany nobilíssim d'anar reduint els límits de la influència fatalista de l'imperi catastròfic.

***

Se'ns dirà que aquests defectes essencialment espanyols, són menys ostensibles a Catalunya. La dolça il·lusió, la pietosa mentida!

Catalunya, més rica que altres terres hispàniques i més pròxima a la frontera, té més recursos i sent menys la resistència per a determinades reformes. Però portem igualment a dintre, el virus de la dissociació i de la impietat col·lectiva.

A Catalunya, a Barcelona, igualment que al més desheretat vilatge de Castella o de Galícia, la Beneficència és rudimentària tan com la higiene i l'educació. Les obres culturals i benèfiques de la nostra ciutat són insuficients i raquítics.

Els nostres burgesos patriotes i sometènistes, no s'arrisquen a sostenir una institució tan necessària, tan renovadora, ... com el "Politécnium" i els nostres obrers no retrobaren prou quantitat d'aquell entusiasme que tan prodiguen, per evitar que desaparegués l'Escola Moderna.

Està clar que en canvi d'aquesta penúria moral, tenim una pila de coses monumentals—monstruoses quasi—que van de la Plaza de toros a l'Hospital de Sant Pau, passant pel Parc de Montjuich ... .. Però, entretant, les criatures no troben un bon indret on esbargir-se entre les denses bafarades ciutadanes, i la misèria emmalaltida no té un recó plaent on refugiar-se.

No fóra millor que enlloc de Parcs grans i formosos, però gairebé inaccessibles, tinguéssim places de repòs i recolliment i squares en cada barri? I si els vuit o deu milions de pessetes que es gasten únicament en bastir les parets d'un hospital, les es-

mercessim en construir una sèrie de clíniques i sanatoris *racionals*, senzills per fora, per tal de que al dins no hi manqués res del que prescriu la ciència i dicta un bon assenyat sentiment humanitari?

La caritat, socialment considerada, no pot pas tenir un altre sentit.

GLICINI

Els pobres de Barcelona

Es una cosa que rebella les sangs veure simultàniament a les nits, els rics que passen de cara al vici on gastaran l'or guanyat xuclant sang d'esclau i veure aquestes esteses de pobres pels nostres carrers, jaient per terra, morts de fred i segurament de fam.

Ja hi passàriem per les classes socials, encara que guardariem sempre una supremàcia pels cultes. L'aristòcrata sols l'entenen espiritualment. Però pel que no podem passar mai sens la nostra càlida protesta, és per aquestes diferències tan exorbitants que rebellen a tot fill de bona mare.

Perquè aquesta gent misericordiosa no ha de tenir, almenys, un lloc per a reclinar la testa, i no haver de veure aquesta tirallonga de desvalguts arreconats per les portes i al peu dels monuments com si fossin un estigma de misèria que surt a la cara de la ciutat.

I mentrestant entreu als *cabarets* i veureu el ric estúpid com disfruta bàrbarament.

MISERIES

A altes hores de la nit, va pels carrers de la nostra ciutat un pobre vell de barba blanca i embolicat en una capa que algun temps fou negra, que si aquí fóssim en un país civilitzat o almenys aquest país fos tractat com a tal ja no hi aniria. A qualsevol altre país del món se'ls hauria acudit recloure'l.

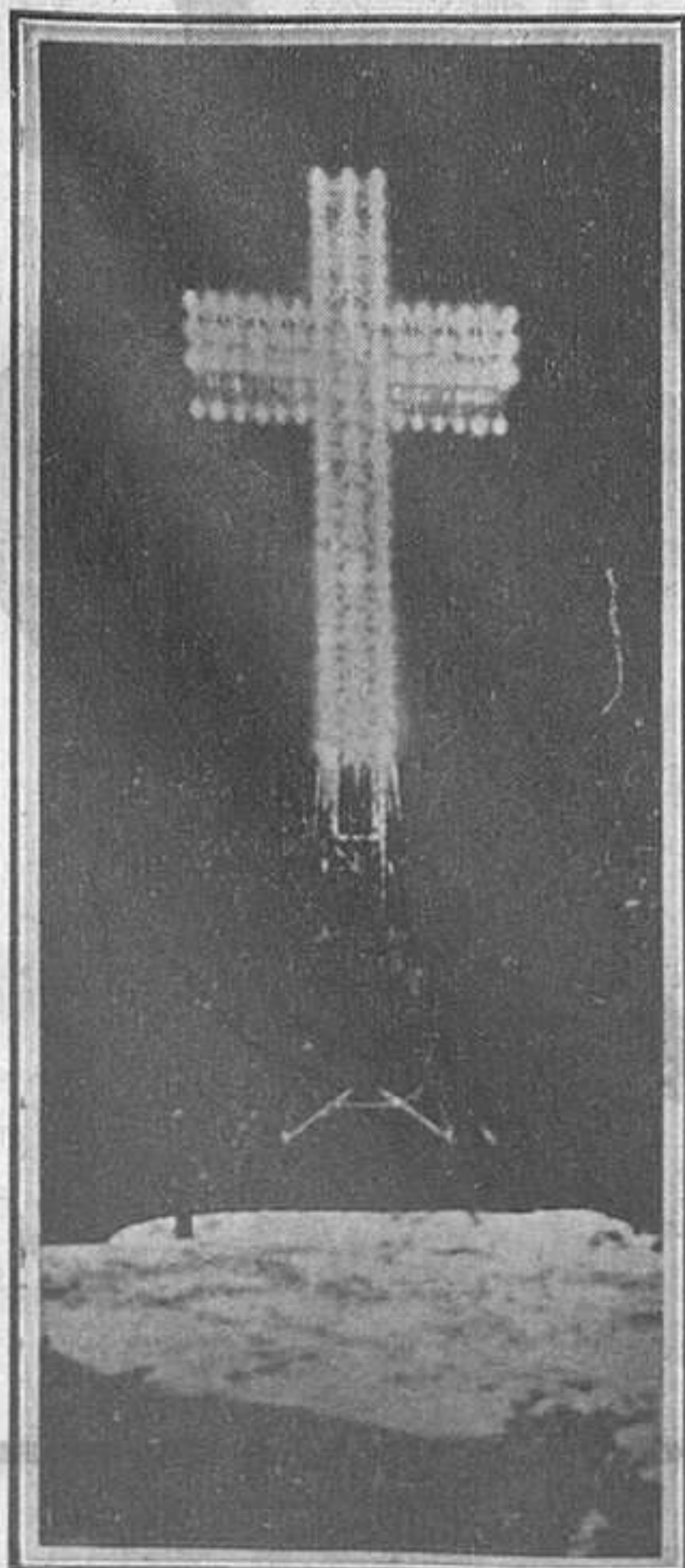
Aquest pobre vell insulta a les gents

LA CREU

En el cim d'una muntanya de Montreal, els catòlics han aixecat aquesta enorme creu lluminosa que poden veure en l'adjunta fotografia.

Es, potser, l'única vegada que la creu—instrument de tortura que els cristians haurien d'avorrir, perquè clavat en ella va morir el seu Déu, però que ells han convertit en el sagrat símbol de la seva religió—haurà servit per una cosa de certa utilitat: fer llum, il·luminar els

La creu monumental de Montreal

camins, servir de guia als caminants extraviats en el fons de la nit.

Alegrem-se de que així sigui. Abans la creu servia per acompanyar els reus del Sant Ofici a la foguera; per a matar als no catòlics en batalles cruentes. Avui serveix per a fer llum. Sempre és una aventatja.

NOTÍCIES D'ALEMANYA

Són males notícies, sempre són males notícies les que es reben d'Alemanya. Quan, després del daltabaix de la gran guerra, sapiguérem la caiguda del funest Guillem II i la proclamació de la república, una profunda alegria omplènà el cor nostre. Nosaltres som homes de bona fe i bona voluntat i ens enorgullim d'ésser així. Val més ésser bo i creure que és

—Això fa pena! Pobra república boche, aviat no en quedarà res de la teua gorra frígia! (De Rny Blas)

bona tota la gent—encara que, en realitat, ens enganyem—que no passar-se els dies desconfiant de tothom.

Ve't aquí explicada la nostra alegria per la proclamació de la república a Alemanya. Avui

aquesta alegria ha desaparegut. Alemanya no sap, no pot ésser republicana. Alemanya és, per essència i potència, imperialista. La democràcia no és d'origen teutònic. Per això Alemanya adora el sabre, l'uniforme llampant,

Un miting de socialistes alemanys

l'esplendor—un xic a lo segon acte d'opereta de la Cort imperial.

La república alemanya s'està morint.

A LONDRES TAMBE HI HAN FLORS

Nosaltres teniem de Londres una notícia literària, que ens havien proporcionat Carles Dickens—el magnífic creador de *Oliveri Twist*—el seu col·laborador Wilkie Collins, Arthur Conan Doyle, Tackerat. El Londres de les nostres lectures era un Londres melodramàtic, fullettinesc, un xic grotesc, un xic sentimental. Un Londres de viatge en diligència, d'infants abandonats, d'homes dolents que conspiraven en un fons de taverna *vieux regime* davant un vas de "ponx".

Després Pius Baroja, el més formidable escriptor de parla castellana, ens donà una notícia, més concreta de Londres, més autèntica, més crua.

Però en les lectures i en les paraules d'en Baroja, Londres se'ns ha aparegut sempre fred, boirós, plujós, lleig, trist, inhospitalari. White Chappel i Picadilly—l'un ple de

tavernes i l'altre de jardins—eren dos barris infectes, avorribles.

Després, un bon dia, en companyia de l'Angel Samblancat, ens desterraren. Cregué el govern que el sol d'Espanya se'ns havia posat al cap i no ens convenia. Ens desterraren a Londres, per veure si aquella boira calmava el nostre sistema nerviós excessivament irritable.

I Londres ens va semblar un país com qualsevol altre. Hi plovia més que a Barcelona, però no hi havia tant fang com a Barcelona. Perquè la nostra és la ciutat on el fang es fa històric en el carrers. Quan un estranger vol endur-se'n un record de la nostra ciutat, demana a un urbano un xic de fang. I l'urbano pregunta: De quin any el vol?

Nosaltres, a Londres, no teníem diners

El mercat de flors a Picadilly

per a freqüentar el Covent Garden, ni l'Alambra, ni els Tea Room de Picadilly. En canvi teníem una diversió barata: sortir a veure el mercat de flors, sortir a prendre el sol... Perquè a Londres—com poden veure per l'adjunta fotografia—també hi ha sol, també hi han flors.

d'una manera inaudible, usant vocables verament escandalosos, predicant un comunisme que ja estem ben certs que no entén, predicant una Espanya gran d'una manera que resulta una burla per Espanya, renegant dels estrangers i insultant-los quan se'n troba un al davant.

Per què aquest home no se l'acomoda en el lloc on deu estar? Si és que té el seny trofiat, per què no se'l reclou? Si és per misèria, per què no se'l porta en una casa benèfica?

Però què he dit? Casa benèfica! On les té l'Estat les cases benèfiques?

Per això, per aquesta desídia precisament, parlem.

Totes les calamitats físiques i morals que per atzar neixen en terra de l'Estat espanyol, han d'anar precisament pels carrers com si fossin figures decoratives de la ciutat on es troben.

A Barcelona no en tenim prou de la calamitat dels monuments que qualsevol pastetes ha sigut prou per a encolomar-nos, que a més hem de veure a cada pas monuments ambulants de misèria.

El país, quan es queixa, no és mai perquè sí. El govern que així ho cregui, està equívoCAT totalment.

Ens falten tantes coses essencials per a poguer-nos dir europeus, que fa fàstic pensar-ho. Però, quan no, deurien ésser ateses les més indispensables. Certes misèries no les hauríem de veure pel carrer i de si les hi veiem o no sempre les autoritats en són responsables.

REPICS

El vapor portuguès "Dongola", a la costa de Macao, ha estat atacat per una bandada de pirates xinesos, resultant setanta nou morts.

Sempre haurem de deplorar l'animalitat dels "xinos". Quan sentiu algú que parli en "xino", ja cal que tremoleu!

A Pequín ha estat nomenat ministre d'afers estrangers Soen-Jui-Sin.

No és igual Soen-Jui-Sin que Sin-Jui-Soen? no en trobaríem gaires, però de ministres Sin-no en trobaríem gaires però de ministres Sin-Jui, molts, però molts. Es a dir, ara no, però quan hi eren i quan hi tornin.

A Bulgària la situació és molt greu i es creu imminent un moviment revolucionari comunista.

El volcà "Popocatepetl" de Mèxic, que fa més de doscents anys que restava inactiu, tot d'un cop ha tornat en erupció i ha omplert les comarques properes de cendra.

Vols-te jugar que d'això també en tenen la culpa els capellans? Ells saben que pel dimecres de cendra ja ningú es deixa posar cendra al front, i els païos, que totes se les inventen, han llogat un volcà que els n'hi tirés.

Memento homo quia pulvis est, diuen els capellans pel dimecres de cendra.

No us els cregueu; això ho fan per espan-

tar-vos: Us faran pensar en la mort i en la cendra perquè resteu mansois, mentre ells ompliran la caixeta de les ànimes.

Estem tips i embafats de Carnaval. No entenem, ni és possible que ho compreguem mai, com el Municipi es preocupa de la carnavalesca i la subvenciona. No és pas que ens repugni el Carnaval per aquelles coses estranyes que repugna als ensotanats, no. Ens repugna el Carnaval perquè durant aquests dies es palesa francament tota l'estupidesa d'un poble. El Carnestoltes és ximple, ximple, ximple com tots els Carnestoltes de tot l'any.

Ja hem entrat a la Quaresma. Temps de penitència i de perdó, temps d'abstinència de carn.

Els obrers, que ja fa temps que hi estan renyits amb la carn i que no la poden veure, ara, per a tapar apariències, podran sustentar el títol de catòlics i podran dir: "No menjo carn perquè... perquè..."

Si, vaja! perquè ets catòlic d'armilla.

N'hem vist molts que ballaven amb el ventre buit. Els de dalt deuen pensar: El poble que balli i es diverteixi. Què hi vol dir que no mengi? Mentrestant anem fent.

El dia de Carnaval volíem pujar al "Metro"; en sentíem una gran temptació—segurament perquè era Carnaval—i la vàrem vèncer. Vàrem baixar a l'estació i al veure-ho tan fosc, vàrem

dir: Ho veig molt negre. I després férem aquest atinat raciocini: El "Metro" un dia o altre farà una ximpleria, i com que per Carnaval tothom fa el ximple, encara no li passés pel cap fer-la avui.

Els billets falsos han portat una gran perturbació al comerç i entre la gent rica. A nosaltres no ens han portat res de nou; per a nosaltres que no els canviïn, que no s'apurin. Ça com llà no n'hem de tenir cap!

Els polítics espanyols van remenant la cua. Ara en Romanones i en Bugallal han fet un poc de mulladé i el marquès de Cortina hi ha volgut tirar un cabàs de serradures, dient unes quantes ximpleries. Tot plegat ha de fer riure molt als estrangers. Nosaltres ho mirem de tras cortina i també riem tant com podem. No hem cregut mai en els polítics espanyols, ...

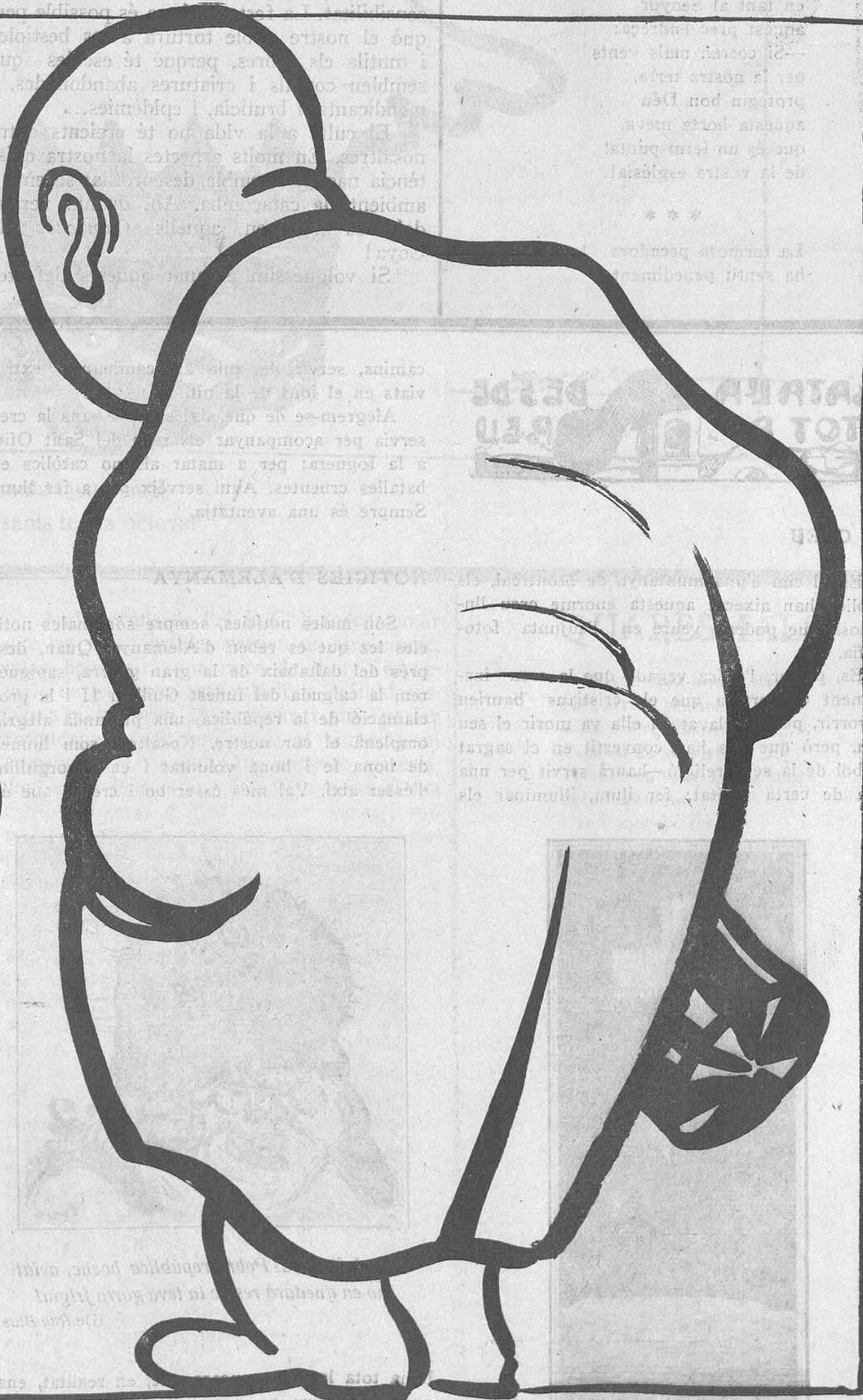
S'ha implantat el nou parlament de Tànger.

Ja fa temps que ho preveïem. Els moros de dia en dia es van civilitzant. Ja tenen parlament a Tànger, i florit i bo. ....

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA MILITAR

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARRETERA DEL OLM, NÚMERO 8

POLITICA ESTRANGERA

—Em sembla que això va malament.

Mussolini.—Tan malament que no sé pás si en sortiré sencer.

PIJAROL